

AKIRATIS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Architektūrinė - interjero idėja

Architektūrinė idėja

Pedagogų rengimo ir edukologijos doktorantūros kompleksą kuriame pagal Naujojo europinio Bauhauzo principus: kaip tvarią, visiems prieinamą, įperkamą ir estetiškai vientisą mokymosi aplinką, kuri pati tampa pedagogine priemone. Universitetas, rengiantis būsimus mokytojus, turi rodyti tai, ko moko – pastatas čia yra pirmoji mokymo programa.

Koncepciją remia šeši tarpusavyje susiję principai.

- Tvarumas. Esamas pastatų kompleksas – didžiausias turimas išteklius. Išsaugome konstrukcijas ir vertingus elementus, keičiame tik tai, kas būtina funkcijai ir prieinamumui užtikrinti. Mažiausia anglies pėdsaką turi tai, kas nebuvo nugriauta.

- Pritaikymas visiems. Universalaus dizaino principai nėra atskiras priedas, o pagrindinis projektavimo įrankis: vienas įėjimas visiems, intuityvūs ir vienodai patogūs keliai, erdvės, kuriose kiekvienas naudotojas jaučiasi lygiavertis.

- Įperkamumas. Ilgalaikės investicijos logika: paprastos, patikimos, lengvai prižiūrimos medžiagos ir sprendiniai, galintys tarnauti dešimtmečius ir keistis kartu su poreikiais. Estetiką kuria proporcijos, šviesa ir medžiagų sąžiningumas, o ne brangūs apdailos sluoksniai.

- Suvienytos praktinio meno disciplinos. Kaip Bauhauze, peizažas, architektūra, interjeras ir gaminių dizainas projektuojami kaip vienas darinys – nuo sklypo planavimo iki baldų detalės. Baldai, apšvietimas, navigacija ir želdiniai yra tos pačios idėjos dalys, todėl kompleksas skaitomas kaip vientisas architektūrinis darinys.

- Senų medžiagų ir meno kurinių pernaudojimas. Iš pertvarkant išmontuojamų medžiagų (plytų, medienos, metalo elementų, durų, laiptų detalių) kuriame naują interjerą, baldus ir lauko elementus. Pernaudotos medžiagos suteikia erdvėms istoriją ir savitą charakterį, o mokymosi aplinkai – tvarumo pavyzdį, kurį galima paliesti.

Grupinio darbo erdvė lauke po lenkto portiko stogeliu

- Biologinė ir erdvių panaudojimo įvairovė. Sklype ir pastatuose kuriame įvairius augalų bei buveinių sluoksnius, o erdves projektuojame keliems scenarijams: ta pati salė ar kiemas gali būti auditorija, kavinė, seminaras, poilsio vieta ar bendruomenės renginys skirtingu paros ir metų metu.

Visi šie principai susijungia į vieną tikslą – sukurti aiškią, šiltą, atvirą ir ilgaamžę aplinką, kurioje dėstytojai, studentai, doktorantai ir miesto bendruomenė susitinka ir mokosi vieni iš kitų.

Lauko ir vidaus jungtis

Vidaus ir lauko erdves jungiame į vieną tęstinį mokymosi kraštovaizdį lengvais portikais, apsaugančiais nuo kritulių ir saulės. Po jais susidaro pereinamosios erdvės – kolonados, laukimo ir susitikimo vietos, lauko auditorijos, – kuriomis galima naudotis ištisus metus ir kurios sušvelnina ribą tarp pastato ir kiemo.

Portikai atlieka kelias funkcijas vienu metu: suteikia užuovėją nuo lietaus ir vasaros saulės, aiškiai nužymi patekimo trasas ir taip veikia kaip navigacija, užtikrina sausą bei patogų judėjimą žmonėms su judėjimo negalia, o jų konstrukcijai galima panaudoti pernaudotas medžiagas bei įrengti želdinius ar saulės elementus. Taip lauko erdvė tampa pilnaverte komplekso dalimi – be papildomo užstatymo ir be didelių sąnaudų.

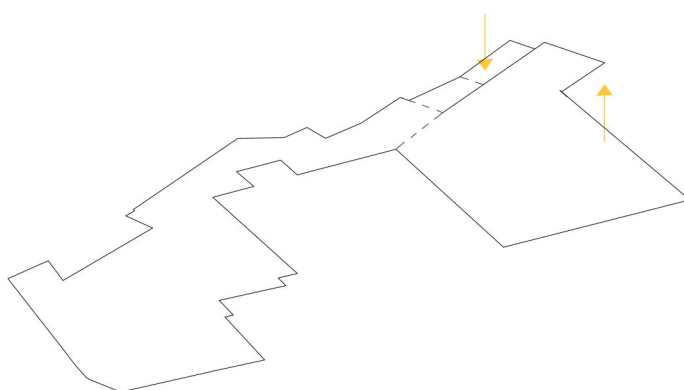
Vadovo kabinetas su vaizdu į atvirą darbo erdvę

Sklypo sutvarkymo sprendinių aprašymas

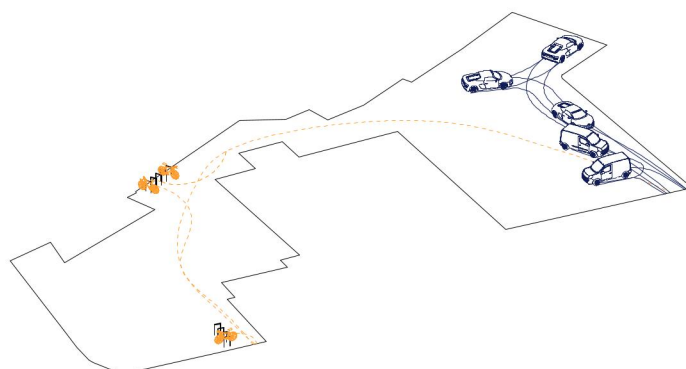
Sklypas iš pereinamosios teritorijos tampa pilnaverte komplekso dalimi: vienodiname aukščius, įveiklinam visus kiemus ir sukuriame aiškią orientacijos sistemą, kurios dalis yra panaudotos medžiagos.

Vienodas lygis ir prieinamumas

Kiemo grindų lygį vertikalčiai suvienodiname ir privedame prie visų įėjimų, todėl pastatas iš lauko tampa prieinamas visiems be laiptų, pandų ir atskirų įėjimų neįėjimams. Vienas, lygus ir intuityvus patekimas yra svarbiausias universalus dizaino sprendinys sklype.

Sklypo aukščiai pritaikyti judėjimo negalią turintiems žmonėms

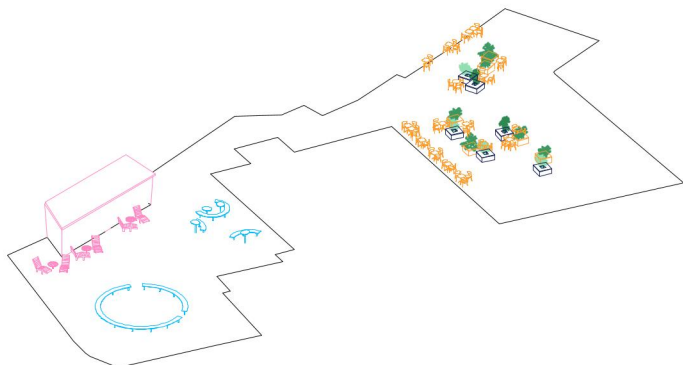
Aptarnaujantis ir neįgaliesiems skirtas transportas gali apsistoti kieme. Dviračiai statomi kieme

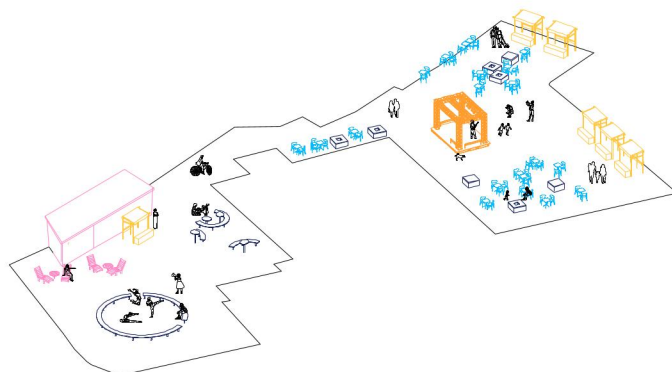
Pietinė terasa. Įėjimas nužeminamas ir įrengiama rampa. Į pastatą patenkama tame pačiame lygyje

Visų sklypo dalių įveiklinimas

Kiekvienas sklypo kampas gauna aiškų vaidmenį. Įrengiamos grupinio ir privataus darbo zonos, ramaus poilsio zona bei lauko galerija, o reprezentacinį kiemą papildome moduliniais lauko baldais. Juos galima perstatyti pagal renginio ar metų laiko poreikį, todėl kuriamos dinamiškos pusiau privačios erdvės ir įvairių veiklų gausa. Ta pati erdvė gali būti pamoka lauke, susitikimas, paroda ar tiesiog pertraukos vieta.

Sklype numatomos poilsio, grupinio ir individualaus darbo bei universalios paskirties erdvės

Renginio metu kiemai nesunkiai transformuojasi ir prisitaiko prie programos

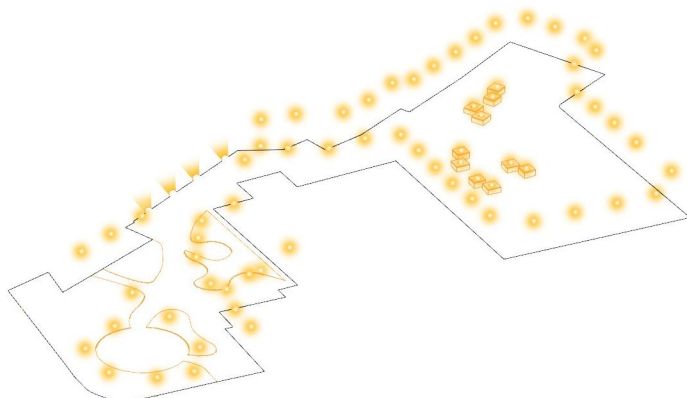
Individualaus darbo vietos lauke. Baldai gaminami iš perdirbtų vidaus apdailos medžiagų

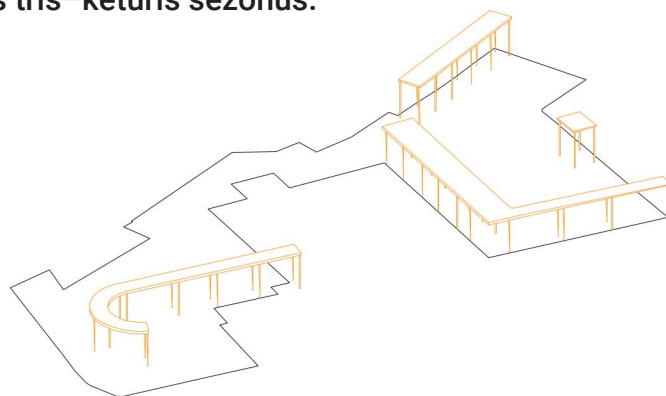
Lauko parodų galerija įrengiama ant mūrinės tvoros tarp kiemų. Taip suaktyvinama ši jungtis

Lauko ir vidaus jungtis

Zonas su pastatais sujungia stogeliai, apsaugantys nuo kritulių ir saulės (žr. 2 skyrių), todėl lauko darbo, poilsio ir galerijos erdvės naudojamos tris–keturis sezonus.

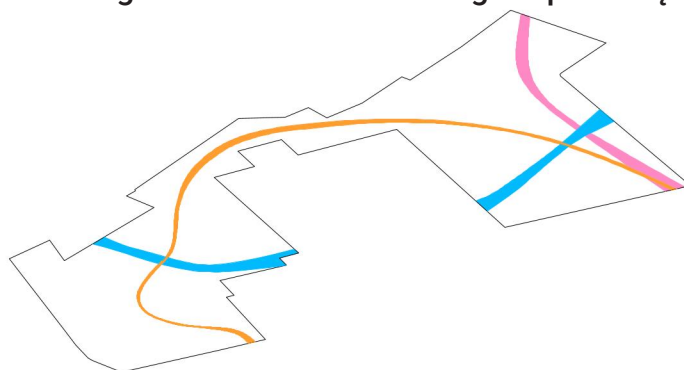
Sklypo apšvietimas projektuojamas ant fasadų, šalia takų ir tarp augalų

Projektuojami portikai švelnina ribą tarp lauko ir vidaus

Pernaudotos dangos ir orientacija

Esamas trinkelės pernaudojame ir klojame nauju, šiuolaikišku raštu. Grindinyje panaudojame senas grindų medžiagas iš pastato vidaus, todėl atsiranda aiški orientacijos komplekse sistema: skirtingų dangų grindinys veda per kompleksą, atskiria srautus ir nurodo kelią įėjimus bei pagrindines erdves be papildomų ženklų. Tai pat sukuria ryšį tarp interjero ir kiemo, o pernaudojamos medžiagos mažina išlaidas ir anglies pėdsaką.

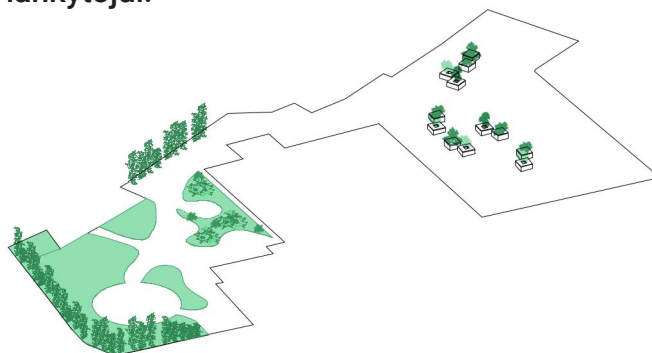
Pagrindiniusėjimus jungia aiškiai išskirti takai

Sutvarkius kiemo dangų aukščius senos trinkelės pernaudojamos, papildomai panaudojamos iš vidaus išmontuotos terrazzo plytelės, keraminės raudonos glazūros plytelės ir tamsiai rudos plytelės.

Daugiau žalumos

Išplečiame žaliųjų erdvių plotą ir suformuojame gėlynus. Jie didina biologinę įvairovę, gerina mikroklimatą ir vandens įsigėrimą, atskiria darbo bei poilsio zonas ir suteikia sezoninę patirtį kiekvienam kiemo lankytojui.

Projektuojamos naujos bioįvairinės erdvės

Atvira darbo ir poilsio erdvė kieme

Moduliniai lauko baldai

Lauko trinkelės tampa mūsų pirmuoju modulių: jomis apdailinami lauko vazonai, bei žemesni, atsisėsti tinkantys vazonai. Lauko kėdės ir stalai - senų mokyklinių kėdžių dizaino reinkarnacija. Galimybė juos sudėti vieną į kitą leidžia pragmatiškai pritaikyti kiemo erdvę įvairiems poreikiams.

Moduliniai baldai: mobilūs augalų vazonai iš pernaudotų trinkelės, plieninės lauko kėdės ir stalai susidedantys vieni į kitą

Pastatų pritaikymo, pertvarkymo sprendinių aprašymas

Pastatus keičiame minimaliai ir tikslingai: atveriamo aiškius įėjimus iš kiemo, perplanuojame vidaus erdves pagal naujas mokymosi ir doktorantūros funkcijas ir visą kompleksą pritaikome naudotojams su įvairiais poreikiais. Visą, kas išmontuojama, stengiamės panaudoti iš naujo.

Įėjimai ir patekimas

Prie visų pagrindinių įėjimų kiemo lygį privedame be slenksčių ir laiptų, o kur reikia – atveriamo naujus įėjimus iš kiemo, kad kiekvienas korpusas būtų pasiekiamas tiesiai, o ne per kitą pastatą. Įėjimo zonas išryškiname bordo spalvos stogeliais, taip vientisai tęsdami orientavimosi komplekse kalbą. Sienose atverti perpjovimai palieka matomus senojo mūrų sluoksnius kaip vietos istorijos dalis.

Įėjimo iš Islandijos g. holas. Atidengiamos originalios lubos, mūrinės sienos, apdailai naudojama mediena, konstrukcijas tvirtinantys protezai dažomi vieningomis spalvomis.

Vidaus perplanavimas ir funkcinis zonavimas.

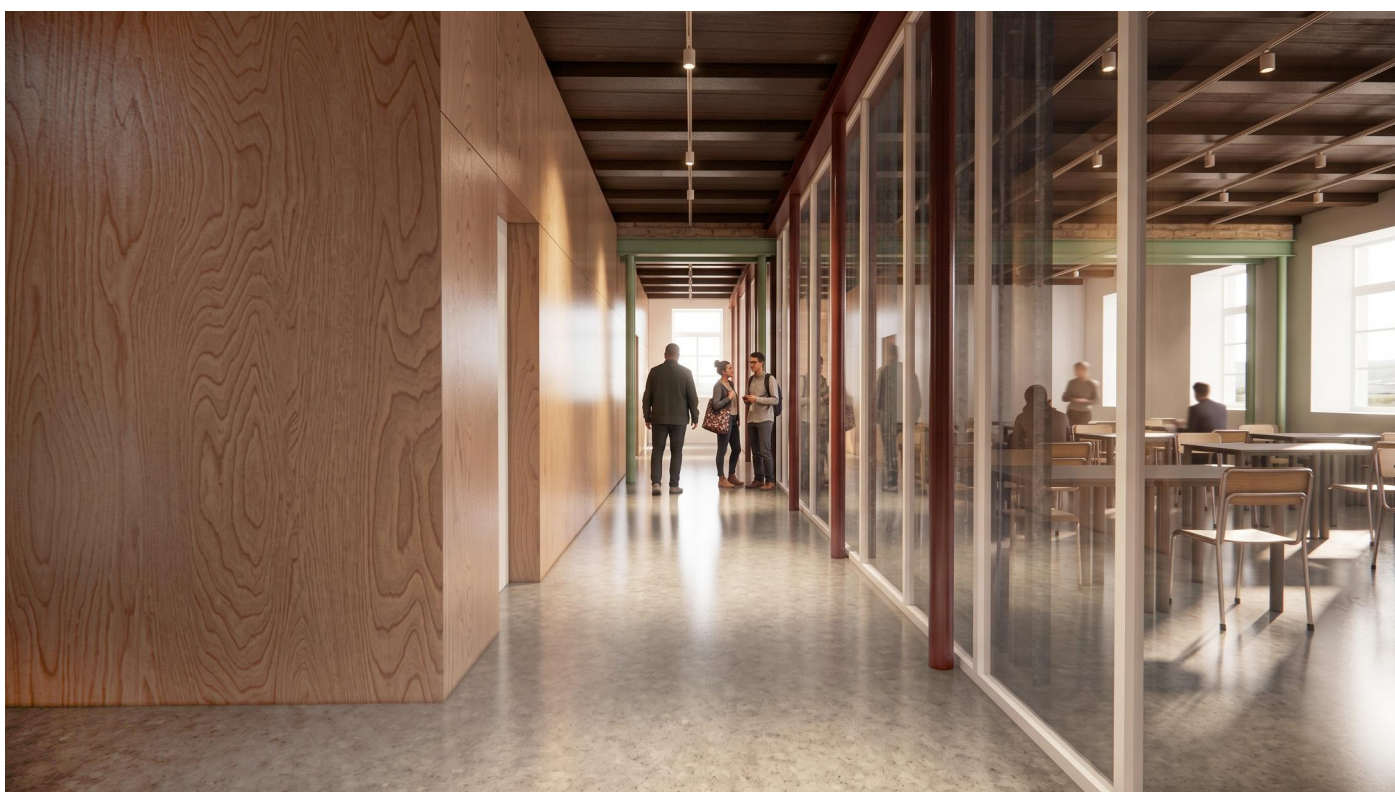
Erdves grupuojame pagal naudotojų srautus: viešesnės, intensyviai naudojamos funkcijos (auditorijos, susitikimų ir seminarų kambariai, bendros mokymosi erdvės) išdėstomos arti įėjimų ir kiemo, o ramią aplinką reiškiančios doktorantūros, individualaus darbo, administracijos ir tylų zonų funkcijos – aukštesniuose aukštuose ir toliau nuo triukšmo. Perplanavimas remiasi esamomis laikančiosiomis konstrukcijomis. Patalpų dalis suprojektuojame daigafunkcinėms paskirtims, kad pastatas iš esmės būtų naudojamas visą dieną.

Salė. Atidengiamos autentiškos lubos, sienos, grindims klojamas ekologiškas natūralus linoleumas. Pernaudojami meno kūriniai

Vertikalus prieinamumas, sanitarija ir universalus dizainas

Kiekvieną aukštą sujungiame liftais, kurie leidžia pasiekti visas pagrindines mokymosi ir darbo zonas. Sanitariniai mazgai suprojektuojami taip, kad kiekviename aukšte būtų bent po vieną visiems pritaikytą patalpą, o vidaus keliai – pakankamo pločio, be slenksčių, su aiškia navigacija ir kontrastingomis vietų žymėmis. Universalaus dizaino principus taikome nuosekliai: sprendimai naudingi ne tik žmonėms su negalia, bet ir studentams su lagaminais, tėvams su vaikais ar laikinai sužeistiems.

Koridorius. Atidengiamos autentiškos lubos, grindims klojamas ekologiškas natūralus linoleumas, sienų apdailai naudojama mediena.

Pernaudojamos medžiagos

Pertvarkant pastatus išmontuojama medžiaga tampa naujo interjero ir kiemo žaliava. Grindų plytelės ir lentos, betonas, terrazzo danga, mediena ir metalo elementai perdirbami į kiemo grindinį, suolus, baldus, stogelių detales ir interjero apdailą. Tai sumažina atliekų kiekį, anglies pėdsaką ir realizavimo kainą, o senosios medžiagos suteikia interjerui ir kiemui bendrą pažinimo ženklą. Tuo pačiu tęsiame bendrą sklypo ir pastatų idėją: vidaus ir lauko erdvės kalba ta pačia medžiagų kalba.

Kita informacija, atskleidžianti idėją

Projektas atliepia kiekvieną vertinimo kriterijų, o visus sprendinius jungia viena vizualinė ir medžiaginė kalba.

Vienijanti bordo spalva.

Bordo spalvos plieno portikai, pavėsinės, durų angos ir grindinio juosta sudaro vientisą ženklą per visą kompleksą. Ji nurodo kelią iš gatvės į įėjimus, jungia skirtingus korpusus į vieną architektūrinį darinį ir aiškiai atskiria naują įsikišimą nuo išsaugomo istorinio sluoksnio.

Kaina ir racionalumas

Kompleksas išsaugomas, o pertvarkymai nukreipti į tai, kas duoda didžiausią naudą: įėjimus, prieinamumą, vidaus perplanavimą ir kiemą. Pernaudotos medžiagos, paprasti plieniniai stogeliai ir moduliniai baldai mažina pirkimų ir gabenimo sąnaudas bei leidžia darbą vykdyti etapais.

Kriterijų atitiktis

Kriterijus	Kaip atliepiame	Skyrius
P1 Architektūrinės idėjos kokybė (30 %)	Naujojo europinio Bauhauzo koncepcija, vientisa naujų medžiagų, spalvos ir pernaudotų medžiagų kalba, pastatas ir kiemas kaip vienas darinys	1, 2
P2 Funkcionalumas ir racionalumas (30 %)	Funkcinis zonavimas, esamų konstrukcijų išsaugojimas, pernaudojimas, universalus dizaino principai, optimali realizavimo kaina	3, 4
P3 Naudotojo patirtis (25 %)	Lygus patekimas iš kiemo, orientacijos sistema grindinyje, nuo kritulių saugantys stogeliai, liftai, pritaikyta sanitarija, įvairios ramaus ir grupinio darbo zonos	2, 3, 4